

BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA
Generalno tajništvo

Broj: 05-02-697/10
Sarajevo, 13.4.2010. godine

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BiH
- Zastupnički dom -
- Dom naroda -

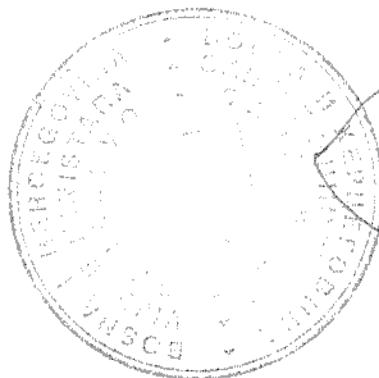
SARAJEVO

PREDMET: Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona
o polaganju pravosudnog ispita u Bosni i Hercegovini

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 117. sjednici održanoj 25.3.2010. godine, utvrdilo je Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o polaganju pravosudnog ispita u Bosni i Hercegovini, te zaključilo da se isti dostavi Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine uz prijedlog da se razmatra po temeljnom zakonodavnom postupku.

U svezi s navedenim, u privitku dostavljamo Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o polaganju pravosudnog ispita u Bosni i Hercegovini, na bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku. Istodobno dostavljamo i elektronsku verziju Prijedloga zakona.

S poštovanjem,

GENERALNI TAJNIK
Zvonimir Kutleša

01,02-02-5

14.04/10.

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

PRIMLJENO: 14.04.2010.			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Broj prijloga	
01/DZ	01-5	28/10	

S

**БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
САВЈЕТ МИНИСТАРА**

приједлог

**ЗАКОН
О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ПОЛАГАЊУ
ПРАВОСУДНОГ ИСПИТА У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ**

Сарајево, април 2010. године

На основу члана IV 4. а) Устава Босне и Херцеговине, Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине, на сједници Представничког дома, одржаној2010. године, и на сједници Дома народа, одржаној 2010. године, усвојила је

ЗАКОН

О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ПОЛАГАЊУ ПРАВОСУДНОГ ИСПИТА У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ

Члан 1.

У Закону о полагању правосудног испита у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", бр. 33/04 и 56/08) члан 2. мијења се и гласи:

“Члан 2.

Испит може полагати лице које је прије реформе високог образовања четворогодишњим студијем на правном факултету у Босни и Херцеговини стекло звање дипломираног правника, као и лице које је звање дипломираног правника стекло у бившиј СФРЈ до 06.04.1992. године.

Испит може полагати и лице које је по систему образовања према Болоњском процесу завршило четворогодишњи студиј на правном факултету у Босни и Херцеговини, под условом да је стекло најмање 240 ECTS бодова и које је у току школовања у наставном плану и програму имало све предмете наведене у члану 4. овог закона.

Лице из ст. 1. и 2. овог члана испит може полагати ако је најмање двије године након завршеног школовања радило у Босни и Херцеговини на правним пословима у суду, тужилаштву, правобранилаштву, адвокатској или нотарској канцеларији, у органима управе, привредним друштвима или другим правним лицима.

Под условима из ст. 1. и 2. овог члана, испит могу полагати и приправници и волонтери.”

Члан 2.

Члан 3. мијења се и гласи:

“Члан 3.

Испит може полагати домаћи или страни држављанин или лице без држављанства које је диплому стекло на правном факултету у иностранству, уз доказ о важењу

и признавању иностране дипломе у Босни и Херцеговини и уз испуњавање услова из члана 2. став 3. овог закона.”

Члан 3.

У члану 9. став 2. се брише.

Досадашњи став 3. постаје став 2.

Члан 4.

Члан 24. се брише.

Члан 5.

У члану 25. став 2. ријечи: „у поступку прописаном правилником који доноси министар правде” замјењују се ријечима: “ по принципу реципроцитета”.

Члан 6.

Надлежни органи Федерације Босне и Херцеговине, Републике Српске и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине ускладиће своје законе с овим законом у року од 90 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 7.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

НС БиХ број _____/10

_____ 2010. године

Сарајево

ПРЕДСЈДАВАЈУЋИ

*Представничког дома
Парламентарне скупштине БиХ*

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ

*Дома народа
Парламентарне скупштине БиХ*

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

закона о измјенама и допунама Закона о полагању правосудног испита у Босни и Херцеговини

I- УСТАВНИ ОСНОВ

Уставни основ за доношење Закона о измјенама и допунама Закона о полагању правосудног испита у Босни и Херцеговини садржан је у члану IV 4. а) Устава Босне и Херцеговине, према којем је Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине надлежна за доношење закона који су потребни за спровођење одлука Предсједништва Босне и Херцеговине или за вршење функција Скупштине Босне и Херцеговине према Уставу.

II- РАЗЛОЗИ ЗА УВОЂЕЊЕ ПРОПИСА

У Босни и Херцеговини је извршена реформа високог образовања, те су утврђени основни принципи и стандарди за стицање високог образовања. Сходно томе, донесен је оквирни Закон о високом образовању у Босни и Херцеговини, којим се, између осталог, утврђује организација високог образовања у Босни и Херцеговини, као и начин обезбјеђивања квалитета у области високог образовања. Закон је усклађен с релевантним одредбама Европске конвенције о заштити људских права и основних слобода и њених протокола, Препоруком Комитета министара Савјета Европе о признавању и оцјени квалитета приватних високошколских установа, Препоруком о приступу високом образовању и другим релевантним принципима међународнопризнатих правних инструмената чија је држава уговорница и Босна и Херцеговина. Такође, стандарди високог образовања су усклађени с Конвенцијом Савјета Европе/УНЕСКО-а о признавању квалификација у високом образовању у европској регији.

Такође, Босна и Херцеговина прихвата европске стратешке циљеве у области високог образовања изражене у Декларацији европских министара високог образовања из Болоње (1999), као и каснији развој овог концепта.

Цијенећи наведено, а поготово академске степене и дипломе које високошколске установе додјељују за студије права, те цијенећи да је правосудни испит стручни испит који полажу дипломирани правници, указује на потребу усаглашавања и прецизирања услова за полагање испита.

По важећем Закону о полагању правосудног испита у Босни и Херцеговини правосудни испит могу полагати дипломирани правници, што подразумијева четворогодишњи студиј на правном факултету. Неспорно је да је ранијим образовним програмом и једино било могуће ово звање стећи након четворогодишњег студија на правном факултету.

Међутим, након реформе високог образовања звање “дипломираног правника” стиче се на различитим академским степенима образовања. Ради тога, овако флексибилно постављени услови омогућавају да полагање правосудног испита пријављују, па чак и полажу лица која су студиј права завршила у много краћем временском периоду, јер имају звање “дипломираног правника”.

Оквирни Закон о високом образовању у Босни и Херцеговини (члан 53) прописује степене и програме који воде до диплома које нуди високошколска установа и устројени су одговарајућим фазама, с додјелом кредитних бодова и/или квалификација, зависно од напретка који је студент остварио. Доводећи у раван наведено и послове чије је вршење условљено правосудним испитом (нпр. судије, тужиоци, адвокати, правобраниоци...), цијени се оправданим омогућити полагање правосудног испита дипломираним правницима, под условом да су стекли најмање 240 ECTS и који су у току школовања у наставном плану и програму имали све предмете из којих се на испиту провјерава способност кандидата, односно из којих се полаже усмени дио испита.

Надаље, Босна и Херцеговина је потписница Конвенције о признавању диплома у високом образовању (у даљем тексту: Лисабонска конвенција). Ради наведеног, оквирним Законом о високом образовању у Босни и Херцеговини (члан 44) основан је Центар за информисање и признавање докумената из области високог образовања (ЦИП). Ово је самостална управна организација која је надлежна за информисање и послове признавања у области високог образовања у оквиру Лисабонске конвенције.

ЦИП је, између осталог, надлежан да у складу с Лисабонском конвенцијом и њеним пратећим документима, доноси преноруке министарству Републике Српске, кантоналним министарствима и Брчко Дистрикту Босне и Херцеговине о признавању диплома стечених ван Босне и Херцеговине с циљем запослења, наставка образовања и остваривања других права која проистичу из стечене квалификације.

Ради наведеног, прецизирано је да испит може полагати домаћи или страни држављанин или лице без држављанства које је диплому стекло на правном факултету у иностранству, уз доказ о важењу и признавању те иностране дипломе у Босни и Херцеговини.

Дакле, важност послова који су условљени правосудним испитом је ваљан разлог да се прецизира који степен научног образовања треба имати кандидат да би приступио полагању правосудног испита.

У Закону о полагању правосудног испита у Босни и Херцеговини (“Службени гласник БиХ”, број 33/04) у члану 27. прописано је да “ *Ентитети и Брчко Дистрикт Босне и Херцеговине дужни су у року од три мјесеца од дана ступања на снагу овог закона ускладити своје законе и друге прописе из ове области са овим законом.* ”

Ради наведеног, извршена је анализа других прописа који су у вези са овим законом, те цијенећи досадашња искуства, покушала су се изнаћи најбоља рјешења у циљу отклањања уочених проблема.

III - КОНСУЛТАЦИЈЕ

Правосудни испит је стручни испит, те је с тога остављено државама да уреде начин и услове полагања овог испита. Ради наведеног, у овом погледу постоје велика одступања у региону, а поготово шире. Начин на који је то прописано у Босни и Херцеговини у највећем дијелу је ослонац на досадашња добра искуства. Рјешења предложена овим измјенама не чине ништа друго него усаглашавање са принципима насталим реформом у сектору високог образовања.

Стратегија за реформу сектора правде у Босни и Херцеговини 2008 – 2012 г.

Општи циљ Стратегије за реформу сектора правде у БиХ је стварање заједничког реформског оквира за институције у сектору правде у БиХ који садржи усаглашене приоритете за будући развој овог сектора у цјелини, као и реалистичне реформске активности. Ова стратегија је израђена заједничким напорима министарстава правде државе БиХ, ентитета и кантона, те Правосудне комисије Брчко Дистрикта БиХ и Високог судског и тужилачког савјета БиХ. Резултат је процеса заснованог на учешћу и консултацијама који је обухватио кључне институције из сектора правде у БиХ, укључујући и представнике професионалних удружења судија и тужилаца, адвокатских комора, удружења медијатора и невладиних организација. Њен циљ је обезбиједити стратешки оквир за рјешавање кључних питања унутар сектора правде током наредних пет година.

У дијелу 3. Стратегије, одговорност и професионализам као кључну компоненту наводи да треба *"Обезбиједити да су правосудни испити једнаки и усклађени са актуелним међународним трендовима у правосуђу, као предуслов за запошљавање високо-квалитетних кадрова у правосуђу.*

Стратегија надаље констатује да *"У систему правосудних испита такође постоје извјесна питања која је потребно ријешити. Да наведемо само један примјер, критеријуми и наставни план испита нису усклађени у цијелој БиХ, што слаби вјеродостојност правосудних испита унутар земље, као и међу земљама у региону и шире. Штавише, испити су застарјели и не слиједе на систематичан начин реформске иницијативе унутар БиХ, нити промјене у међународној правној пракси. Стога је пријекто потребно даље унапређење система правосудних испита које ће нагласак ставити на усклађеност и модернизацију.*"

IV - ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА

За спровођење овог закона неће бити потребна додатна финансијска средства.